

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА

Факультет педагогічний

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Педагогіка дошкільна

Освітня програма: Дошкільна освіта за першим
(бакалаврським) рівнем

Спеціальність: 012 Дошкільна освіта

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 29 серпня 2022 р.

м. Івано-Франківськ 2022 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу (зразок)
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу (зразок)
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

---

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Педагогіка дошкільна
Викладач (-і)	Док. пед. наук, проф. Лисенко Н.В.; канд. пед наук, доц. Кравець Н.С.,Скоморовська І.А.
Контактний телефон викладача	+38(066)-1735544 +38 (068)- 737 20 44
Е-mail викладача	nelly.lysenko@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	ОЧНА/ЗАОЧНА
Обсяг дисципліни	9 кредитів ECTS
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій
Анотація до курсу Освітній компонент «Педагогіка дошкільна» вивчається студентами спеціальності «Дошкільна освіта» на 1-2 курсах. Її змістове наповнення спрямоване на розкриття теоретико-методичних основ та закономірностей навчання, виховання і	

розвитку дітей дошкільного віку; організації різних видів діяльності у ЗДО; взаємодії різних інститутів формування особистості у сенситивному періоді; планування педагогічного процесу у закладах різного типу, утім і для дітей з ООП; забезпечення загальних дидактичних і специфічних принципів підготовки дітей до навчання в школі.

3. Мета і цілі курсу

Мета: теоретична і практична підготовка фахівців спеціальності 012 «Дошкільна освіта» освітнього рівня «бакалавр» до професійної діяльності у закладах дошкільної освіти.

Основні завдання дисципліни: ознайомити студентів із надбаннями народної педагогіки, досягненнями світової педагогічної науки і передового педагогічного досвіду в галузі дошкільної освіти; формувати здатність до педагогічного осмислення явищ виховання, навчання й розвитку дитини в умовах родинно-суспільного виховання; сформувати здатність студентів використовувати різні методи і форми організації навчально-виховного процесу у дошкільному навчальному закладі; формувати вміння педагогічного прогнозування освітніх досягнень дітей (утім з ООП);, самостійність та критичність мислення, вміння приймати рішення і діяти у непередбачуваних умовах; знаходити і опрацьовувати освітню інформацію та застосовувати її в роботі з батьками; сприяти вихованню кращих моральних рис особистості майбутнього вихователя дітей дошкільного віку; любові та поваги до особистості дитини.

4. Результати навчання (компетентності)

<p>ПР-01. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.</p> <p>ПР-02 Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.</p> <p>ПР-03 Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами.</p>	
---	--

<p>ПР-04 Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.</p> <p>ПР-06 Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами.</p> <p>ПР-11 Бути знайомим з ознаками булінгу. Вміти використовувати прийоми попередження та протидії йому.</p> <p>ПР-12 Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.</p> <p>ПР-19 Збирати та аналізувати дані про індивідуальний розвиток дитини.</p> <p>ПР-20 Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони</p>			
--	--	--	--

найближчого розвитку.			
5. Організація навчання курсу			
Обсяг курсу 270			
Вид заняття			
Лекції			
семінарські заняття / практичні / лабораторні			
самостійна робота			
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність		Курс (рік навчання)
1 - 3	012Дошкільна освіта		перший - другий
Тематика курсу			
Тема	Форма заняття	Література	
Змістовий модуль 1. Загальні засади дошкільної педагогіки			
Тема 1. Дошкільна педагогіка як наука	Лекція, практичне заняття	1,2,3,7,9,11,15,20	

1. Дошкільна педагогіка як наука, її становлення і розвиток на різних історичних етапах розвитку людського суспільства			
2. Категоріально - понятійний апарат сучасної дошкільної педагогіки, внесок провідних учених в його становлення й розвиток.			
3. Предмет дошкільної педагогіки як галузі педагогічних знань про дитину.			
4. Розвиток теорії та практики дошкільного виховання, його актуальні проблеми та перспективи.			
Тема 2. Розвиток суспільного дошкільного виховання в Україні та за рубежом	Лекція, практичне	1,2,3,6,7,8,11,15,20,24	

1.Розвиток дошкільного виховання на ранніх етапах історії людства. 2.Видатні вчені минулого і сучасності про значення суспільного дошкільного виховання. 3.суспільне дошкільне виховання в У.країні			
Тема 3. Вікова періодизація та вікові особливості розвитку дітей дошкільного віку	Лекція, практичне	1,2,6,7,11,12,15	
1.Проблеми рівнів розвитку особистості дошкільника .2.Суперечності та кризові явища, періоди розвитку. 3. Вікова періодизація. 4.Рівномірність розвитку дитини. Вундеркінди. Проблеми акселерації.			

	заняття	1,3,7,9,11,12,15,20		До практичн занятт
				підготув презента відеоматер з досвід робот базових 3
Тема 4.	Лекція,	1,22,23,24,225		Опрацюв матеріа

Освітні програми для сучасних ЗДО України	практичне			підготув презентації, аналітичні матеріали
	заняття			практичні заняття
<p>1. Витоки програмотворення змісту дошкільного виховання в Україні та за рубежом.</p> <p>2. Наукові підходи до структурування сучасних програм освіти дітей дошкільного віку.</p> <p>3. Порівняльний аналіз структури і змісту програм, рекомендованих МОН України для роботи з дітьми дошкільного віку.</p> <p>4. БКДО в Україні, ДСДО дітей і ДПДО, стратегія їхньої реалізації.</p>				
<p>1. Витоки програмотворення змісту дошкільного виховання в Україні та за рубежом.</p> <p>2. Наукові підходи до структурування сучасних програм освіти дітей дошкільного віку.</p> <p>3. Порівняльний</p>				

аналіз структури і змісту програм, рекомендованих МОН України для роботи з дітьми дошкільного віку. 4. БКДО в Україні, ДСДО дітей і ДПДО, стратегія їхньої реалізації.				
				(по 2 го
Тема 5. Особливості навчання і виховання дітей раннього віку	Лекція,	1,2,3,7,9,11,12,15,22,23		Опрацювання матеріалу
	практичне			Підготування до
	заняття			практичних занять.
				підготування презентації та реферату
1. Загальні закономірності фізичного і психічного розвитку дітей раннього віку. 2. Педагогічні правила виховання дітей на етапі раннього дитинства. 3. Організація навчання і виховання дітей раннього віку у закладах дошкільної освіти різного типу.				

4. Зарубіжний досвід навчання і виховання дітей раннього віку.				
				(по 2 год.)
Тема 6.		1,2,3,7,8,11,12,15	Опрацювати матеріал,	
Своєрідність розвитку дитини в			підготуватися до	
період			практичного заняття,	
раннього			підготувати зразки	
дитинства			схем періодизації розвитку, комплектування груп, розпорядку дня, планування дидактико - розвивального простору (по 2 год.)	
1.Своєрідність розвитку дитини 1-го року життя. 2.Своєрідність розвитку дитини 2-го року життя. 3.Своєрідність розвитку дитини 3-го року життя. 4.Організація і планування роботи вихователя в групах раннього віку.				

Тема 7.	Лекція,		Опрацювати матеріал,	
Особистість	практичне	1,2,3,7,9,11,12,15	підготуватися до	
дитини як	заняття		практичного заняття,	
об'єкт і суб'єкт			підготувати повідомлення на основі аналізу праць учених - дослідників	
виховання				
1.Особистість дитини дошкільного віку , характеристика особливостей її становлення і розвитку: -молодший дошкільний вік; -середній дошкільний вік; - старший дошкільний вік. 2.Досягнення особистісного розвитку дитини в дошкільному віці. 3.Моделювання суб'єкт - суб'єктних і суб'єкт - об'єктних міжособистісних відносин з дітьми різного дошкільного віку.				
			(4 год лекцій,2 год. практ.)	
Тема 8.		8,22,23,24,25	Опрацювати матеріал,	
Вплив норми й			підготуватися до	

відхилення від			практичного заняття,	
норми			підготувати відео презентації та повідомлення на основі опрацьованих матеріалів і першоджерел	
розвитку на				
організацію			(4 год. лекцій, 2 год. практ.)	
навчально-виховного				
процесу в закладі дошкільної освіти				
1.Норма й відхилення від норми. Зміст і характеристика понять відносно дітей дошкільного віку. 2.Типи відхилень у розвитку дітей дошкільного віку. 3.Теорія відхилень та її регулятивно - правові функції в теорії дитинства. 4.Особливості забезпечення доступу до освіти дітей із відхиленнями від норми у розвитку.				
Тема 9.	Лекція,		Опрацювати матеріал,	

Соціалізація	практичне	1,2,3,7,11,12,15,20	Підготуватися до	балів	наст
шестирічок як	заняття	1	практичного заняття,		пнот
соціально-			підготувати повідомлення на основі аналізу першоджерел		заня
педагогічне					я за
явище			(по 2 год)		розк.
					дом
1.Сутність поняття”соціалізація”, соціалізація і виховання. 2.Етапи і чинники соціалізації. 3.Агенти. засоби та механізми соціалізації. 4.Складові чинники процесу соціалізації					
Змістовий					

--	--	--	--	--	--

<p>Тема 1. Гра як соціокультурний феномен.</p> <p>1.Характеристика гри як соціо - культурного феномену.</p> <p>2.Становлення і розвиток гри у педагогіці народів різних країн світу.</p> <p>3. Дослідження вчених - представників різних освітніх систем про вплив гри на розвиток дитини.</p> <p>4. Сучасні погляди науковців на гру як на феномен та її використання в педагогіці дошкільця.</p>	Лекція,	1,2,3,6,7,11,15	Опрацювати матеріал,	5	До
	практичне		підготуватися до	балів	наст.
	заняття		практичного заняття,		пного
			підготувати презентації та письмові завдання згідно плану		заня
			(по 2 год)		я за
					розк.
					дом
Тема 2.		1Ю3,7,11,12,15,20	Опрацювати матеріал,	5	До
Гра -			підготуватися до	балів	наст.
провідна			практичного		пного
діяльність дитини -					

дошкільника 1.Характеристика гри як виду діяльності дитини дошкільного віку. 2.Види ігор дітей дошкільного віку. 3.Передумови зародження сюжетно - рольової гри та її розвитку. 4.Структурні компоненти сюжетно - рольової гри та їхній розвиток.			заняття, підготувати презентації та аналітичні матеріали на основі першоджерел (по 2 год.)		заняття
					я за
					розк.
					дом
Тема 3. Дидактична гра та її використання у роботі з дітьми дошкільного віку. 1.Педагогічна цінність дидактичної гри.	Лекція,	1,7, 8,11,12,15,24	Опрацювати матеріал,	5	До
2.Сучасна класифікація дидактичної гри. 3. Характеристика структурних особливостей дидактичних ігор різного виду. 4.Використання дидактичних	практичне	25	підготуватися до	балів	наст.
ігор дітей у різних вікових групах ЗДО.	заняття		практичного заняття,		пного
			підготувати конспекти занять із		заняття

			використанням дидактичних ігор в різних вікових групах.		я за розк.
			(4 год лекцій, 2 год. практ.)		дом
		1,3,7,8,11,12,15,20,24	Опрацювати матеріал,	5	До
Тема 4. Комп'ютерні ігри у ЗДО.			підготуватися до практичного заняття,	балів	наст.
1.Характеристика комп'ютерних ігор для дітей дошкільного віку. 2. Педагогічна цінність комп'ютерних ігор різного виду. 3. Гігієнічні вимоги до впровадження комп'ютерних ігор в освітній процес з дітьми дошкільного віку. 4.Вплив комп'ютерних ігор на формування ІК дітей дошкільно віку.					пног
			підготувати конспекти		заня
			занять з використанням комп'ютерних ігор в різних вікових групах,		я за розк.
			розробити тексти консультацій для вихователів і батьків дітей щодо правил використання комп'ютерних ігор у роботі з		

			дітьми (по 2 год.)		дом
	Лекція,		Опрацювати матеріал,	5	До
Тема 5.	практичне		підготуватися до	балів	наст
Народна гра.	заняття		практичного заняття,		пном
Характеристика народної гри в структурі культури на прикладі різних народів світу. 2.Класифікація народної гри. 3.Педагогічний унівесалізм різних видів народної гри. 4.Місце народної гри як засобу інтернаціоналізації змісту роботи з дітьми дошкільного віку.			підготувати презентації, матеріали візуалізації супроводу ігор різного виду в роботі з дітьми різного віку		заня
			(по 2 год.)		я за
					розк.
					дом
	Лекція,	1,2,3,5;6;7	Опрацювати матеріал,	5	До

Тема 6. Рухлива гра.	практичне	11,12,15	підготуватися до	балів	наст
1.Характеристика рухливої гри як засобу формування рухової активності дітей дошкільного віку. 2.Класифікація рухливих ігор. Місце народних рухливих ігор в сучасній					

<p>класифікації. 3.Характеристика структурних компонентів рухливих ігор та їхнього функціонального навантаження. 4. Місце різних рухливих ігор у роботі з дітьми різних вікових груп .</p>					
	заняття		практичного заняття,		пного
			підготувати презентації, дидактичні матеріали оформлення рухливих ігор в різних вікових групах, конспекти їхнього використання		заняття
					я за
					розк
					дом
			Опрацювати матеріал,	5	До
Тема 7. Розвивальні		22,23,24,25	підготуватися до	балів	наст
ігри, ігри - імітації. 1.Характеристика розвивальних ігор для дітей дошкільного віку. 2. Використання розвивальних ігор в роботі з дітьми над різними			практичного заняття,		пного

розділами чинних програм дошкільної освіти. 3. Використання розвивальних ігор та ігор-імітацій у педагогіці зарубіжжя.					
			підготувати конспекти		заняття
			занять з використанням розвивальних ігор різного виду для роботи дітей за різними розділами чинних програм в різних		я за
			вікових групах.		розк
			(по 2 год.)		дом
Тема 8.	Лекція,	1,2,7,11,15,22,23	Опрацювати матеріал,	5	До
Іграшка. 1. Історія іграшки.	практичне		підготуватися до	балів	наст
2.Класифікація іграшок.	заняття		практичного заняття,		пног
3.Іграшки різних народів світу як засіб інтернаціоналізації різних видів діяльності дітей дошкільного віку. 4.Педагогічна цінність сучасної іграшки.			підготувати конспекти		заняття
			занять з використанням різних видів		я за

			іграшок у роботі з дітьми різних		
			вікових групах (по 2 год.)		розк дом
Змістовий					

Тема 1.	Лекція,		Опрацювати матеріал,	5	До
Моральне виховання дітей дошкільного віку	практичне заняття	1,2,3,7,11,12,14,15,22,23,25	підготувати до практичного заняття,	балів	наст. пног

<p>1. Особливості морального виховання дітей дошкільного віку.</p> <p>2. Методи і принципи формування моральних уявлень дітей дошкільного віку.</p> <p>3. Умови і засоби морального виховання дітей дошкільного віку.</p> <p>4. Характеристика особливостей організації процесу морального виховання дітей дошкільного віку.</p>			<p>описати специфіку морального виховання дітей дошкільного віку (самостійний вибір віку дітей), підготувати презентації відповідно до поняттєвого супроводу теми.</p> <p>Підготувати реферативні повідомлення згідно питань плану. (4 год лекцій, 2 год. практ.)</p>		
<p>Тема 2. Виховання культури поведінки дітей в різних вікових групах ЗДО.</p> <p>1. Поняття культури поведінки.</p> <p>2. Структурні компоненти культури поведінки , їхня</p>			<p>Опрацювати теоретичні матеріали, підготувати до практичного заняття конспекти бесід з дітьми старшого дошкільного віку на теми: “ Мир - це життя, “ Друзів пізнають у</p>		

характеристика. 3. Особливості виховання культури поведінки дітей різних вікових груп. 4. Взаємодія педагогів і батьків щодо виховання культури поведінки дітей дошкільного віку.			біді”, “ Яким я буду, коли виросту”, “ Дав слово - тримай його!”. Підготувати реферат на тему” Важкі діти”.		
Тема 3. Розумове	Лекція,		Опрацювати матеріал,	5	До
виховання і навчання	практичне	1,2,3, 7,11,12,13, 20,24	підготуватися до	балів	наст.
дітей дошкільного віку	заняття		практичного заняття,		пнот
в ЗДО різного типу. 1. Поняття розумове виховання і навчання дітей дошкільного віку. 2. Сучасні психолого - педагогічні дослідження проблеми розумового розвитку дітей дошкільного віку. 3. Особливості організації та дидактичного супроводу процесу	(4 год.)		підготувати реферати, конспекти занять на тематику з різних розділів чинної програми для дітей різних вікових груп		занят

розумового виховання дітей різних вікових груп. 4.Реалізація завдань розумового виховання дітей дошкільного віку в умовах інклюзивного навчання.					
			(утім. для дітей з ООП) (4 год.лекцій, 2 год. практ.)		я за
					розк
					дом
			Опрацювати матеріал,	5	До
			підготувати до	балів	наст
			практичного заняття реферати про технології сенсорного виховання дітей за рубежом,		пног
			конспекти занять із використанням різних методів і дидактичних матеріалів для навчання дітей в різних		заня
Тема 4. Психолого-педагогічні		1,2,11,12,15,20 22,23,25			я за розк
			вікових групах.		

<p>основи сенсорного виховання.</p> <p>1. Сенсорне виховання - завдання розумового виховання дітей дошкільного віку.</p> <p>2. Психолого - педагогічні основи сенсорного виховання.</p> <p>3. Завдання, зміст і засоби сенсорного виховання дітей в різних вікових групах.</p> <p>4. Технології сенсорного виховання дітей в різних освітніх системах країн Європи та світу.</p>			<p>(утім для дітей з ООП) (4 год.лекцій, 2 год. практ.)</p>		<p>дом</p>
<p>Тема 5. Трудове виховання дітей дошкільного віку</p> <p>1. Сутність трудового виховання дітей дошкільного віку.</p> <p>2. Характеристика мети і завдань трудового</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>1,2,3,11,12,15,20</p>	<p>Опрацювати матеріал, підготувати до практичного заняття конспекти заходів з трудового виховання дітей різних вікових груп ЗДО, відеопрезентації участі дітей в різних видах праці та різних формах її організації у</p>	<p>5 балів</p>	<p>До наступного заняття за розкладом</p>

<p>виховання дітей різних вікових груп ЗДО. 3.Принципи трудового виховання і методи реалізації його завдань у різних видах праці дітей. 4.Форми організації трудового виховання дітей дошкільного віку..</p>			<p>сучасних ЗДО (по 2 год.)</p>		
<p>Тема 6. Естетичне виховання дітей дошкільного віку.</p> <p>1.Естетичне виховання і естетичний розвиток дітей дошкільного віку. 2.Завдання естетичного виховання дітей дошкільного віку. 3.Зміст і принципи естетичного виховання дітей у різних вікових групах. 4. Засоби естетичного виховання дітей дошкільного віку.</p>	<p>Лекція, практичне лекція.</p> <p>Лекція,</p> <p>практичне заняття</p>	<p>1,2,3,12,20</p>	<p>Опрацювати матеріал, підготувати до практичного заняття сценарії та презентації різних заходів з естетичного виховання дітей в різних вікових групах ЗДО (утім, і з ООП) (по 2 год.)</p> <p>Опрацювати матеріал, підготуватися до практичного заняття, скласти конспекти занять, цільових прогулянок та</p>	<p>5 балів</p>	<p>До наступного заняття за розкладом</p>

<p>Тема 7. Екологічне виховання.</p> <p>1.Екологічне виховання у змісті всебічного виховання дітей дошкільного віку. 2.Мета і завдання екологічного виховання дітей дошкільного віку. 3.Особливості формування екологічної свідомості, екологічної поведінки дітей різних вікових груп. 4. Форми і засоби екологічного виховання дітей дошкільного віку.</p>			<p>екскурсій у природу для дітей різних вікових груп, розробити проєкти на актуальні теми з екології для реалізації з дітьми старшого д/в (4 год.лекцій,2 год. практ.)</p>		
<p>Тема 8. Економічне виховання дітей дошкільного віку.</p> <p>1.Мета і завдання економічного</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>1,2,3,12,14,15</p>	<p>Опрацювати матеріал, підготуватися до практичного заняття, підготувати реферати з досвіду економічного виховання</p>	<p>5 балів</p>	<p>До наступного заняття за розкладом</p>

<p>виховання дітей дошкільного віку. 2. Особливості формування економічних уявлень та засвоєння дітьми дошкільного віку економічних знань. 3. Методичні особливості організації процесу економічного виховання дітей в різних вікових групах. 4. Досвід економічного виховання дітей у теорії та практиці зарубіжних країн.</p>			<p>дітей у ЗДО України та за рубежем, презентації з досвіду роботи вихователів ЗДО (по 2 год)</p>		
<p>Тема 9. Статеве виховання дітей дошкільного віку. 1. Поняття статевого, гендерного та сексуального виховання. 2. Особливості мети, завдань і засобів організації процесу формування статево-рольових уявлень дітей в умовах ЗДО. 3. Принципи</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>1,2,3,11,12,13,15</p>	<p>Опрацювати матеріал, підготуватися до практичного заняття анкети для батьків і вихователів ЗДО, конспекти консультацій та бесід з батьками дітей різних вікових груп. (по 2 год.)</p>	<p>5 балів</p>	<p>До наступного заняття за розкладом</p>

<p>організації співпраці сім'ї та дошкільного закладу з реалізації завдань статевого виховання дітей. 4. Досвід статевого виховання дітей дошкільного віку у зарубіжній теорії та практиці роботи з дітьми і батьками.</p>					
<p>Тема 10. Захист прав і правове виховання дітей дошкільного віку. 1. Проблеми і функції правового виховання дітей дошкільного віку. 2. Місце правового виховання у змісті всебічного виховання дітей дошкільного віку. 3. Мета, завдання і принципи правового виховання дітей дошкільного віку. 4. Використання зарубіжного досвіду</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>1,3,11,12,14,15</p>	<p>Опрацювати матеріал, підготувати до практичного заняття тематику консультацій для батьків і конспекти занять для дітей старших вікових груп (по 2 год)</p>	<p>5 балів</p>	<p>До наступного заняття за розкладом</p>

правового виховання дітей дошкільного віку.					

Змістовий модуль 4. Навчання дітей дошкільного віку				
Тема 1.	Лекція,	1,2,3,11, 12,20,8	Опрацювати матеріал,	5
Загальні основи дошкільної	практичне заняття		підготувати до практичного заняття реферати та відео презентації різних форм організації навчально - виховної діяльності з дітьми різних вікових груп	балів
дидактики. 1.Особливості організації навчально - виховної діяльності дітей у сучасних ЗДО різного типу. 2.Характеристика дидактичних принципів навчання і виховання дітей дошкільного віку. 3.Форми організації навчально - виховної діяльності з дітьми дошкільного віку. 4. Особливості організації навчально - виховної діяльності з дітьми у закладах різного типу, у різних вікових			(4 год.лекцій, 2 год. практ.)	

групах, утім в умовах інклюзивного навчання.				
Тема 2.	Лекція,	1,11,12, 13,15,17 ,22,23,2 5	Опрацювати матеріал,	5
Форми і методи організації навчально - виховної діяльності з дітьми в сучасних ЗДО різного типу.	практичне заняття		підготувати до практичного заняття	балів
аналітичні матеріали на основі першоджерел, відео матеріали з досвіду організації різних видів і типів занять, гурткової роботи у ЗДО (утім, в умовах інклюзії)				
діяльності з дітьми в сучасних ЗДО різного типу.			(4 год лекцій, 2 год. практ.)	
1.Традиційні та нетрадиційні форми організації навчально - виховної діяльності з дітьми дошкільного віку згідно БКДО. 2. Особливості методів і прийомів реалізації завдань навчально - виховної діяльності з дітьми різних вікових груп. 3.Засоби забезпечення реалізації інваріативного та варіативного змісту БКДО, чинних програм. 4.Розвиток пізнавальної активності та емоційного інтелекту в навчально - виховній діяльності дітей дошкільного віку.				

Тема 3.	Лекція,	1, 7,11,12, 13,15,17 ,22,23	Опрацювати матеріал,	5
Планування педагогічного процесу у закладах дошкільної освіти різного типу	практичне заняття		підготувати до практичного заняття приклади різних планів для закладів різного типу та змісту ін - і варіативної складової БКДО,	балів
(утім, в умовах інклюзії). 1. Функції планування. 2. Види і форми планів. 3. Зміст і особливості планування. 4. Особливості планування в закладах різного типу та в умовах інклюзивного навчання.			підготувати презентації.	
			(по 2 год.)	
		1,11,14	Опрацювати матеріал, підготуватися до	5
Тема 4. Взаємодія ЗДО, сім'ї та інших інституцій виховання дітей			практичного заняття, підготувати конспекти консультацій, виступів перед педагогами і батьками та актуальні презентації	балів
			(по 2 год)	

Тема 5. Сутність і зміст	Лекція, практичне заняття	1,3,9,11,14,15	<p>Опрацювати матеріал, підготуватися до практичного заняття, підготувати конспекти консультацій та виступів на батьківських зборах з питань адаптації дітей дошкільного віку до навчання в НУШ (утім дітей з ООП). (по 2 год)</p> <p>Опрацювати матеріал , підготувати до практичного заняття, відео презентації до кожного компонента готовності із коментарями (по 2 год.)</p>	5 балів
наступності в				
роботі ЗДО та				
школи. 1.Сутність поняття “ наступність” . 2.Структурні напрями реалізації принципу наступності між ЗДО і школою. 3. Характеристики забезпечення наступності змісту програм ЗДО і початкової школи.і. 4.Наступність у реалізації технологій дошкільної та початкової освіти дітей.				

Тема 6. Поняття		2!,2,3,7,8 ,11,15,20, 25		
готовності				
дітей до				
шкільного				
навчання в школі. 1.Історіографія проблеми готовності дітей до навчання в школі в Україні та за рубежом. 2. Готовність, її види. 3.Компоненти готовності. 4.Сутність поняття “ шкільна зрілість” і методи її діагностування.				
	б. Сист ема оцін юван ня курсу			
Загальна система		Вид контрол ю – екзамен. Максим альна оцінка – 100 балів		

оцінювання курсу	(оцінка за екзамен – 50 балів; практичні заняття – 40 балів, за самостійну роботу – 10 балів.)
Семінарські заняття	Максимальна оцінка - 40 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань.

<p style="text-align: center;">7. Політика курсу</p>	
<p>Політика курсу «Педагогіка дошкільна» стосується відвідування, участі в роботі на заняттях, запізнень, академічної доброчесності, плагіату, невиконаних завдань, пропущених занять, поведінки в аудиторії, використання ноутбука та ін. Лекційні заняття студенти не відпрацьовують, однак володіння знаннями лекційного матеріалу є обов'язковим. Пропуски практичних занять студенти відпрацьовують за таким алгоритмом: засвоєння теоретичних положень теми, виконання практичних завдань та завдань для самостійного опрацювання; підготовка до вирішення тестових завдань. Засвоєння пропущеної теми з поважної причини перевіряється під час підсумкового контролю. Пропущенні лекції без поважних причини студент відпрацьовує відповідно вимог кафедри, які встановлені на засіданні кафедри (співбесіда, реферат тощо).</p> <p>Очікування щодо роботи студентів під час занять: активність, комунікабельність, міжособистісна взаємодія, творчість.</p> <p>Пропущені практичні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно із графіком консультацій. Поточні незадовільні оцінки, отримані під час практичних занять, студент перездає до початку підсумкового контролю, з обов'язковою відміткою викладача, який веде заняття, у журналі обліку роботи академічної групи.</p>	
<p style="text-align: center;">8. Рекомендована література</p>	

1. Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція) М-во освіти і науки України від 12.01.21 № 33. – К.: Освіта, 2021р.
2. Бех І. Виховання особистості: у 2-х кн. Кн.1 Особистісно - орієнтований підхід теоретико - технологічні засади: наук.метод. посіб.Київ, Либідь.2003. 344с.
3. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: Навчальний посібник. – К.: Академвидав, 2012. –360 с.
4. Дитина в дошкільні роки: комплексна додаткова освітня програма. Наук.кер.К.Крутій,Запоріжжя, ЛПС, 2016, 160с. с.
5. Дитина: програма виховання і навчання дітей від 2-х до 7-ми років.М-во освіти і науки України.Київ. У-т ім Б. Грінченка,2012. 492 с.
6. Дубасенюк О. Модернізація системи освіти в Україні в умовах сучасних глобалізаційних змін.Освітні реформи: місія...Монографія за ред В.Кременя та ін. Київ. Едельвейс.2013.460с.
7. Дошкільнятам - освіта для сталого розвитку: навч.-метод. посібник для дошк. навч.закладів. Н.Гавриш,О.Саприкіна, О.Пометун; за заг ред. О.Пометун, Дніпро,: Ліра, 2014. - 120 с.
8. Зязюн І. Освітні технології у вимірах педагогічної рефлексії. Світло.2011.124с.
9. Концепція Нової української школи.URL; Новини 2016 .
- 10.Лазарович Н. Обдарованість у дошкільному віці: Навчально-методичний посібник. –

Берегово, «Галицька академія», 2009. – 220с.

11. Лисенко Н. В. Педагогіка українського дошкілля [Текст] : у 3-х частинах : навчальний посібник. Ч. 2 / Н. В. Лисенко, Н. Р. Кирста. – Рек. МОН. – К. : Слово, 2021. – 360 с.
12. Лисенко Н. В. Педагогіка українського дошкілля [Текст]: навч. посібник: у 3-х ч. Ч. 3 / Н. В. Лисенко, Н. Кирста, Н. Лазарович. – К. : Слово, 2021. – 376 с.
13. Освітня програма “ Впевнений старт “ для дітей старшого дошкільного віку Ї Н.Гавриш, Т.Панасюк, та ін., за заг. ред. Т.О.Піроженко.Київ: Українська академія дитинства, 2017. 80с.
14. Моделі підготовки майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів до професійної діяльності: монографія / за ред Л.Зданевич, К.Крутій,. Хмельницький: Вид.-во ХГПА. 2016. 476с.
15. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка [Текст]: підручник / Тамара Іллівна Поніманська. – Рек. МОН, 2-е вид., доп. – К. : Академвидав, 2013. – 464 с.
16. Поніманська Т. Підготовка фахівців з дошкільної освіти за кредитно - модульною системою організації навчального процесу.Київ:Міленіум.2017.244 с.
17. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» / О. І. Білан, Л. М. Возна, О. Л. Максименко та ін. — Тернопіль: Мандрівець, 2012. – 264с.
18. Про дошкільну освіту: Закон України від 01.01.2022.
19. Русова С.Ф. Вибрані педагогічні твори / Упор. О.В.Проскура. Київ: Освіта, 1996. 304 с.

<p>20. Сисоєва С.О. Основи педагогічної творчості: підручник. Київ: Міленіум, 2006. 344 с.</p> <p>21. Стандарт вищої освіти України за спеціальністю 012 “Дошкільна освіта” галузі знань 01 “Освіта / Педагогіка” для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти / під.кер А.Богуш. Київ, 2019. 20 с.</p> <p>22. Стежина: комплексна альтернативна програма для дошкільних навчальних закладів, що працюють за вальдорфською педагогікою / авт.-упор. А.Гончаренко, Н.Дятленко. Київ: Гілея, 2014. 218 с.</p> <p>23. Українське дошкілля: програма розвитку дитини дошк.віку / М-во освіти і науки України; Упоряд. О.Білан, Л.Воїна, О.Максименко та ін. Тернопіль: Мандрівець, 2012. 264с.</p> <p>24. Чепіль М., Дудник Н. Педагогіка Марії Монтессорі, Київ, Слово, 2017. 217с.</p> <p>25. Я у світі: програма розвитку дитини від народження до шести років (нова редакція). Аксьонова О., Аніщук А., Артемова Л. та ін. Наук.кер О.Кононко. Київ, МЦФЕР, 2019. 488с.</p>	
--	--

6. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти https://kttmdiso.pnu.edu.ua (0342) 50-91-38 kttmdo@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Лисенко Неллі Василівна – завідувач кафедри, професор, доктор педагогічних наук.

Контактна інформація викладача

nelli.lysenko@pnu.edu.ua

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Загальні морально-етичні принципи, правила поведінки, академічна доброчесність осіб, що навчаються та працюють в університеті, регламентує низка нормативних документів, а саме: - Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». - Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науководослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». - Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за адресою: https://pnu.edu.ua/положення-прозапобіганняплагіату/
Пропуски занять (відпрацювання)	Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019). Ознайомитися з положенням можна за адресою: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/pol_ozhenja/
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Несвоєчасне виконання завдань передбачає дотримання студентом усіх вимог щодо їх самостійного опрацювання («Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника » (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) Ознайомитися із положенням можна за адресою: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/pol_ozhenja/

Невідповідна поведінка під час заняття	Несвоєчасне виконання завдань передбачає дотримання студентом усіх вимог щодо їх самостійного опрацювання («Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) Ознайомитися із положенням можна за адресою: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/pol_ozhenja/
Додаткові бали	Додаткові бали отримують студенти, які приймали активну участь у науково-дослідній роботі (конференції, студентські наукові гуртки та проблемні групи, підготовка публікацій тощо) за тематикою дисципліни.
Неформальна освіта	Враховуються результати неформальної освіти – сертифіковані онлайн-курси на освітніх платформах Coursera, Prometheus, EdEra. Можливість зарахування неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) Ознайомитися з положенням можна за адресою: https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2019/11/819_29.11.2019.pdf

Викладач

Неллі ЛИСЕНКО